

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken
 Egy hóra 50— korona. Negyedévre 110— korona.
 Félévre 220— korona. Egész évre 440— korona.
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
 (Debreczeni Első Takarékpénztár épületében.)
 Egy szám ára 2 korona.

A mai évforduló

Ma egy éve vonultak be Debrecenbe, a magyar alföld metropolitárába nemzeti zászlóval, a sastollas, délceg katonák, a magyar nemzeti hadsereg egy daliás csoportja. Megrendült lábuk alatt a föld, megdobbant minden magyar szív, a lelkesedés örömmámora töltötte el a szegény, sokat szenvedett város minden hazafiasan érző, becsületesen gondolkozó polgárának a szívét. Ma egy éve lett vége az oláh uralomnak, ma egy éve szabadult fel a gúlkos bilincsekbe vert nemzeti érzés, ma egy éve szabadult fel a gondolat, az eszme a hitvány zsarnoki békó alól, ma egy éve örömmámor édes kábulatában éreztük először, hogy valóra vált évszázados régi követelésünk: az önálló, csupa nemzeti hadsereg, mely össze van forrva a nemzet szívével s amely állami létünknek sziklánál szilárdabb támasza és talpköve.

Megcsufolva önértékünkben, kirabolva javainkból, szorgalmas és gyötrelmes munkánk keserves és izzadásgos gyümölcse förtelmes prédája a tunyaság és semmittevés örületébe futott tévelygőknek, majd utána begöngyöltetett zászlókkal és elfojtott haraggal türte a lakosság a „szabadító” gyanánt tetszelgő oláh katonák tizenegy hónapos garázdálkodását, míg végre meglebent a Turul madár ősi szánya városunk felett s az új, a szebb jövő, a nemzeti, a magyar faj érzés feltámadását lehetne a nap sugar csókjában fürdő első tavaszi szellő.

A nemzeti érzésből kivetkőztetett vörös terror, a martalóc ellenség betyár uralma után, mint a régi örökbe visszaszállott jogrend, a történelmi hagyományok és a faji érzés rejtethetetlen védelmezőjét üdvözöltük a nemzeti hadsereget, amelytől vártuk és várjuk ma is teljes bizalommal, hogy a nagy, újra építő nemzeti munka osztályosaként mindig becsülettel és dicsőséggel, lelkesedéssel és felegyelmezettséggel forja betölteni kitűnő vezetőinek utmutatása és riadója mellett azokat a feladatokat, amelyekre a magyarok Istene által elhivatott s melyekre Horthy Miklós kormányzósága alatt Rákóczi Ferenc kurucának és Kossuth Lajos honvédeknek szellemében felelküdt.

A mai évfordulón büszkén mondhatjuk el, hogy a nemzeti hadsereg bevonulása nem muló örömet jelentet Debrecennek, hanem ma még egyszer nagyobb öntudattal, tapasztalattal vállalhatjuk és hordjuk a világon, hogy a hadi erőnkhez, a tápláló anyaföldhöz és

a szentelt sírok mélyén nyugvó apáink tisztas hagyományaihoz való hűségben, áldozatkészségben legelső hadseregünk van egész Európában, melyre, mint a kulturának, a nemzeti haladásnak és a mai társadalmi rendnek bátor védelmezőjére mindig számíthatunk, sőt az egész Nyugat számíthat arra, hogy a netalán próbálkozó kommunizmus és bolsevizmus szenny-rohamai mindig meg fognak törni a mi hadseregünknek s a mögötte álló józan, öntudatos civil társadalom-

A lengyel nemzetgyűlés és lengyel városok küldöttsége Budapesten.

Budapest, március 10. A lengyel-magyar történelmi társaság kimélyítése végett és a két nemzet gazdasági és társadalmi egymásra-utaltságának, közös érdekük szorosabb egybekapcsolásának gyakorlái megvalósítása érdekében a napokban Budapestre érkezik negyven tagú lengyel küldöttség, amelyben Lengyelország egész társadalmi és közgazdasági életének leghivatottabb vezetőférfiai vesznek részt. Az előkelő társaságot

nak erélyén, tettekkészségén, nyílegyenes becsüetességén, csak egyet kérünk, követelünk Nyugat nemzetétől: az ezer éves határaiban épséges, történelmi jogaiban háborítatlan Nagy-Magyarország visszaadását.

Debrecenben a lokális határmának utolsó idejét élvező kis garda ha meg is feledkezett a mai évforduló méltó megünnepléséről, Debrecen egész közönsége, hazafias, lelkes polgársága annál nagyobb örömmel zugga a mi derék, vitéz, bátor seregünk és daliás vezetői felé a ragaszkodás, hű és bizalom szívéből fakadt őszinte éljen riadót.

a varsói lengyel-magyar kamara elnöke, Teleszkó Julian volt lengyel miniszter vezeti és a küldöttségben résztvesznek: Varsó főpolgármestere, rakó, Pózen, Bletiz, Lemberg és más városok külön delegátusai is, valamint a lengyel parlament képviselőinek egy csoportja. A küldöttség több hétre tervezi magyarországi kirándulását. — E mellett több vidéki városba és borterpmő vidékre fognak ellátogatni.

Az ellenforradalmárok ágyutűzet kezdtek Szentpétervár ellen

Bécs, márc. 10. A N. Fr. Presse a következő rigai jelentést közli: A kronstadti hajóhad nyolc hajója behatolt a Névéba és ágyutűzést kezdett Szentpétervár ellen. A kronstadti lázadók a szárazföldön is akcióba léptek. Megszállták Oranienburgot. Krasznojé-Soló irányában nyomulnak előre.

A pétervári forradalmi vörös bizottság egy kaukázusi lovashadosztályt küldött a lázadók ellen. A hadosztály parancsnoka Tukanovszki. A szovjetsapatok vezérkara Tosnóban van.

A szovjetsapatok egy része átpártolt a felkelőkhez. Tukanovszki, aki katonaság nélkül maradt, a lengyel határról rendelt lovasságot. Ez most előnyomul

lóban van Krasznojé-Soló irányában. A vasutasok megtagadták az engedelmességet s nem akarák a lovas csapatokat vasutn Pétervárra szállítani.

Páris, márc. 10. A kronstadti tűzrészeg tegnap este hajnali 4 órától új líbombázta Pétervárt. Tegnap újult erővel kezdődött meg az ágyuzás. A bolseviküetek viszonzották a tüzelést. A kronstadti erődítmények két erőd kivételével a felkelők kezén vannak. A szovjetsapatok egy újabb támadát a felkelők visszaverték. Péterváron a szovjettilalma elenére tömegek vonulnak fel, követelik az elfogott felkelők szabadonbocsátását.

Csehország a szabadkőművesek kezén

„A cseh köztársaság a földkerekség legnyomorultabb állama”, Jehlicska beszéde Newyorkban

Prága, március 10. A „Narodni Listy” newyorki levelet közöl Jehlicska Ferencnek a Newyorkban legutóbb tartott gyűléséről. A levél szerint a magyarok és tótok maguk gondoskodtak a rend fenntartásáról és éberen örködtek azon, hogy a cseh kormány hívei a gyűlést meg ne zavarhassák. A gyűlés színhelvé tót feliratokkal és magyar

nemzeti színekkel volt díszítve. Jehlicska kifjtette, hogy a cseh köztársaság a földkerekség legnyomorultabb állama. A csehek lelkük mélyéig bolsevisták, akik a tótoknak nemcsak vagyonát és állását rabolták el, hanem szabadságukat és vallásukat is. Ma egyik köztársaságot nyíltan a szabadkőművesek kezére adta.

A cseh katonák sipháján a CTR felírás valójában ezt jelenti: Csesi slovakov raboju (a csehek kirabolják a tótokat). Srobár, Oknyi és Bláhó botránnyos marhaspekulációkkal vagygonokat szereztek. Vették az állatfontonkint 4 fillérjével s eladták a szegény népnek 40 koronájával. A tótságnak fel kell kérnie a nagyhatalmakat, hogy az ujonnan aláított cseh államot ne nevezzék Csehoszlovákiának, hanem Csehországának és Felvidéknek. A helyzetnek csak a teljes önállóság és a magyarországi katolikus elemekkel való egvütműködés segíthet.

Táviratok.

A tiszalöki mandátum

Budapest, március 10. A tiszalöki választókerület választóinak egy része panasszal támadta meg Benkó Gábor mandátumát. Március 17-én foglalkozik a panasszal bíráló bizottsága.

Tözsde.

Zürich, márc. 10. Megnyitás Budapest 1.41, osztrák bélyegezett 0.85.

Budapest, márc. 10. Valuták: Napoleon 1295, angol font 1585, dollár 417, márka 644, lira 1480, rubel 179, lei 540, sokol 532, osztrák korona 57, lengyel marka 52 és fél.

Megszűnt a diplomáciai viszony a németek és franciák között.

Berlin, márc. 10. Tegnap este érkezett Berlinbe Simons külügyminiszter és a német delegátusok. Nagy tömeg várta a pályudvar előtt és nagy lelkesedéssel tüntettek mellette. Hír szerint a berlini francia követ nem tér vissza. Ez a diplomáciai viszony megszűnését jelenti.

Városházáról.

A ref. tanáregyesület gyűlése.

Az Országos Ref. Tanáregyesület Debrecenben szándékozott megtartani közgyűlését március 30-án és a városi tanács a gyűlés költségeihez megszavazott 5000 koronát. Az egyesület központi vezetősége márt arról éresítette a városi tanácsot, hogy a gyűlést nem Debrecenben, hanem Mezőtúron fogják megtartani. Debrecenben ugyanis nehézségekbe ütközött az elhelyezkedés. A Dóczy-intézet volt kiszemelve, a melynek helyiségeit azonban nagyobb mérvű fertőtlenítő eljárásnak kellett alávetni a vörhenyjárvány miatt. Ennek folytán a tanács által megszavazott 5000 koronát sem veszik igénybe.

Uj kereskedő. A városi tanács Friedlender Mór nyersbőr, gyapjú- és tollkereskedésre nyert engedélyét után 100 kor. városi illetéket szabott ki.

Tiszántuli egyházkerület közgyűlése.

A rendkívül bizottság további működése.

A tiszántuli ref. egyházkerület tegnap délelőtt tartotta meg közgyűlését a kollégium nagytermében. A gyűlésen Baltazar Dezső püspök és Dégenfeld József gróf főgondnok elnökölték.

A közgyűlés Baltazar Dezső imájával kezdődött, mely után Dégenfeld József gróf mondott megnyitó beszédet s kifejtette, hogy a kegyetlen béke a tiszántuli egyházkerületet is súlyosan érinti, mert a kerület 14 vármegyéből 9 van megszállás alatt. Az adminisztrációt ezek az egyházmegyék csak nehezen végzik, de hazafiasan. Egy év előtt tartotta a kerület utolsó közgyűlését, melyen rendkívüli intéző bizottságot választottak s ez vitte az egyházi ügyeket.

Majd meleg szavakkal emlékezett meg az egyházi közélet halottairól, Dicsőfi József lelkész főjegyzőről, Dávidházy János esperesről és Géressy Kálmánról, továbbá Petri Elek püspökről. Indítványozta, hogy az elhunytak emlékét jegyzőkönyvben örökítse meg a kerület közgyűlése. Majd szólt az amerikai, hollandi és skót hitestvérek megértő szeretetéről, amellyel anyagi segítségben részesítették az egyházkerületet.

Ezután a napirend tárgyalása következett dr. Kun Béla tette meg előterjesztéseit. Előadta, hogy Géressy Béla a középszabolcsi egyházmegye főgondnoka lemondott állásáról s helyére Ujfalu György Dezsőt választották meg, akit hivatalába iktattak.

Néhaj Géressy Kálmán a kerület különböző bizottságaiban viselt tagságot. Ezek a helyek megüresedtek s a közgyűlés új tagokkal töltötte be.

Indítványt tettek arra nézve, hogy az utazási nehézségekre való tekintettel, a rendkívüli intéző bizottságot továbbra is tartás fenn az egyházkerület. A bizottságot kiegészítették Sass Béla, Szabó Antal rendes tagokkal, Berey József és Kiss Ferenc póttagokkal. Világi részről Dóczy Imrét és Kun Bélát, továbbá Márk Endrét és Szalánczy Bertalant választották meg.

Ezután ismertette Kun Béla a kerület pénzügyi jelentését, mely szerint a megszállt területen lévő egyházak számára kiutalni szokott 572,000 korona segélyt nem kezelik itt, hanem a befolyó jövedelemnek felét az egyházak ott használják fel.

A kollégiumi tisztviselők részére 4000 korona fejenkénti egyszersmindenkori segélyt szavazott meg a közgyűlés.

A harctérre vonult 42 honvéd teológus közül tizenketten elesetek. Az életben maradtak az egyházkerülethez fordultak, hogy a hősök emlékének megörökítéséhez járuljon hozzá. Az indítványt az előkészítő bizottság helyeslésével fogadta. Az egyházkerület utasította a pénzügyi bizottságot, hogy az emléktábla való hozzájárulás összegének nagyságára nézve tegyen előterjesztést.

Majd apróbb ügyeket tárgyalt a közgyűlés, mely a déli órákban véget ért.

Cukorjegy beváltása

Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a hatósági cukorjegyek „A” szelvényére a cukrot csak március 12-ig adhatják ki a kereskedők. Ezért a közönség enap után a cukor kiszolgáltatását nem követelheti.

Debrecen, 1921. március 10.

Közélemezési ügyosztály.

Gyógyvirág c. óm
legjobb megóvja aróbrét és kezét a
Tavaszi szélak ellen
és közfőnömítő használata által. Készíti a
Megváltó gyógyszerár, Piac-u. 18.
Ugyanott minden bel és külföldi pipit szer kapható

Az új lakásrendelet pár nap múlva jelenik meg

Megmarad az elnöki tanács — Az üzlethelyiségek felmondhatók

Az igazságügyminiszter az új lakásrendelet tervezetét, mint ismeretes, a napokban elküldte véleményezés végett a fővárosnak, amely tanulmányozás és véleményezés végett egy ad hoc bizottságnak adta ki. A bizottság a napokban terjeszti a közgyűlés elé javaslatát és a közgyűlés feliratának megérkezése után az igazságügyminiszter megállapítja a végleges szöveget. A rendelet a jelek szerint *é hét végén 100 megjelenni a hivatalos lapban.*

A rendelet főbb pontjai a következők:

Kik igényelhetnek lakást?

1. Menekültek és hadifogságból hazatért katonák és családtagjaik,
2. Közszolgálat érdekében áthelyezett tisztviselők,
3. Új házasulók,
4. Lakás cserélők, kik eddig is itt laktak.

Ha a lakás, vagy üzlethelyiség megüresedik, a háztulajdonosnak kijelölési joga van a bérlemény tárgyára s a háztulajdonos e jogát csak fontos okból lehet figyelmen kívül hagyni.

Bérlőtárházás meg van engedve, ha úgy az új bérlő, mint a volt bérlő és a háztulajdonos közösen megegyeznek az átruházás tekintetében.

Lakásközvetítés nemcsak a hivatalos közvetítőknek, hanem magánosoknak is meg van engedve, a közvetítési díj az évi bérösszegnek legfeljebb négy százaléka.

Ígénybe vehető helyiségek.

1. Üres, vagy hat hónap óta elhagyott helyiségek.
2. Nyári lakások, melyeket bérbe szöktak adni.
3. *Olyan lakások, melyeket jelenlegi bérlőjük üzlet céljára használnak.*
4. Melyeket bérlők üzérkedésre használnak.
5. *Az üzlet, ha 3 hónap óta zárva van.*
6. Azoknak lakásai, vagy üzlethelyiségei, akik 1914 augusztus 1-je előtt nem laktak a városban, hanem oda való illetőségűek.
7. *Azok üzlethelyiségei, akiknek egymél több üzlethelyiségük van (fiókok), kivéve a szövetkezetek fiókjait.* Ha a többi üzlethelyiséggel bíró fél azt vitatja, hogy közérdek üzlethelyiségeinek meghagyása, ki kell kérni a kereskedelmi miniszter véleményét, vajjon közérdekből kívánatis-e, hogy az illetőnek több üzlet legyen.

Az albérletre az eddigi szabályok irányadók.

Valamely lakott lakásból egyes iakrészek (szobák) csak úgy vehető igénybe, ha a családfőnek meghagyandó 2 szobán és minden 15 éven felüli családtagnak meghagyandó 1 szobán felül még felesleges lakásrész (szoba) marad s ekkor is csak úgy, ha teljesen elkülöníthető az igénybe venni szándékolt lakásrész. *Közös konyha vagy fürdőszoba nem engedélyezhető.* Ügyvédek, orvosok még megfelelő számú lakásrészt tarthatnak iroda, vagy rendelő céljaira. Butorokat igénybe venni nem lehet, legfeljebb a teljesen nélkülözhetetők s azt is csak menekültek részére.

Ki kapja meg az igénybe vett lakást.

A lakást ezután is a lakáshivatal (egy-egy bírósági) veszi igénybe, a kijelölést ezután is az elnöki tanács utalja ki, de annak kell kiutalni, aki először jelentette be igényét a kérdéses helyiségre.

Ha közalkalmazottat vidékre helyeznek, a megüresedő lakást csak köztsztszviselő kaphatja meg.

Lakásügyi hatóságok.

A lakáshivatal igénybevételei határozata ellen a terület szerint illetékes törvényszékhez lehet felelbebeznii, mely végső fokot dönt. Az elnöki tanács bírőt kijelölő határozata ellen nincs felelbebezés.

Bérmegállapítási és fölmondási ügyekben a polgári perrendtartás szabályai szerint a királyi bíróságok s ennek határozata ellen beadott felelbebezés esetén a királyi törvényszékek határoznak. — Ez utóbbi határozata végleges.

A házbér.

Azon helyiségek bérösszegére vonatkozólag melyeknek évi bére a 4000 koronát nem haladja meg, az eddigi szabályok irányadók, vagyis ezek bérét újból emelni nem lehet, csak az eddigi husz százalék közüzemi (vizdíj) stb. pótlékot lehet további 32 százalékkal fölemelni. De viszont a bérlők sem követelhetnek a házigazdaktól javításokat.

A négyezer koronán felüli bérelek bérösszegét a háztulajdonosok tetszés szerint emelhetik, de ha a felek nem egyeznek meg, a bírósághoz fordulhat a bérösszeg megállapításáért a bérlő.

Közszolgálati alkalmazottak (nyugdíjasok) által bérelt helyiségekre az eddigi szabályok irányadók azzal az eltéréssel, hogyha az illető kisalkalmazottnak évről jövedelme (magánvagyon, mellékjöveldelme) is van, akkor ellene is lehet emelni a bért.

Felmondás.

A háztulajdonosnak csak akkor van joga fölmondani jelenlegi bérlőjének lakását, ha neki magának, vagy gyermekeinek van elkerülhetetlenül szüksége a lakásra, mivel hajléktalan, vagy rekvizíció folytán vesztette el lakását s ebben az esetben is csak akkor, ha a lakásban nem üggyvéd, orvos, szülész nő lakik.

Nyári lakások bérléte fölmondható, ha a nyári lakást jelenlegi bérlője nem állandóan használja, hanem csak nyáron.

Üzlethelyiségek bérléte a háztulajdonos által akkor mondható föl, ha neki nincs üzlethelyisége, mert őt is kitefték, vagy jelen rendelet alapján kitehető az üzletéből és bármely más okból is, kivéve, ha a jelenlegi bérlőnek életszükséglet, hogy üzlethelyisége meghagyassék.

Könyvtárát ha értékesíteni akarja forduljon bizalommal **ANTALFY könyvkereskedőhöz,** Szent-Anna és Varga-utca sarok.

Világhírű Gyűjti s filc **KALAPOK,** divatos formákban és színekben. Frank Edénél a megyeháza mellett

A Területvédő Liga debreceni csoportjának ünnepélyes közgyűlése

Március 15-én.

A Területvédő Liga március 15-én, délelőtt 11 órakor tartja a vármegyei ház nagytermében évi rendes közgyűlését, melyen a Liga budapesti központját Ajtay József miniszteri tanácsos, ügyvezető alelnök fogja képviselni. A közgyűlés programja a következők:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári és pénztári jelentés.
3. Ünnepi beszéd: Tartja dr. Bessenyei Lajos tanár.
4. Szavalat.
5. Himnusz. Énekl a közönség.

A közgyűlésen a Liga céljáról, működéséről valószínűen Ajtay ügyvezető alelnök fog beszédet tartani.

A Területvédő Liga tagjain kívül a gyűlésen minden érdeklődőt, minden igaz magyar embert szívesen lát és vár.

Az ORLE gyűlésének feloszlata

Az eset megtárgyalása a városi tanácsban

Csóka Sámuel h. polgármester a csütörtöki ülésen beszámolt arról, hogy a református nagytemplom megnyitási ünnepélyén a városi tanács öt tagjával jelent meg. Kívül dr. Vargha Elemér th. főjegyző, tanácsnok, dr. Csűrös Ferenc és dr. Tóth Emil tanácsnokok. Kondor Kálmán főszámvevő jelent meg. Az ünnepség rendezősége, úgy látszik, nem számolt azzal, hogy a tanácsnak több tagja is van, — mondotta — s nem küldötték jegyet megfelelő számban. Az anyakönyvi hivatalban viszont csak hárman vannak s ennek dacára oda négy jegyet küldöttek.

Ezután arról szólott a h. polgármester, hogy a m. kir. államrendőrség a Lelkész-Egyesületnek szerdán délután 4 órára összehívott gyűlését feloszlatta. Érdeklődött az, illetékes hatóságnál s megduda, hogy a gyűlés a templomnyitási ünnepélyvel egyetemben bejelentett a rendőrségnek. Szerintem — folytatta Csóka Sámuel — az ORLE nem egyházi, hanem társadalmi egyesület. A gyűlésen megjelenni joga van a rendőrség kiküldöttének, de mégis tapintatlanság volt megjelennie ott a rendőrségnek. Indítványozza, hogy a tanács fejezze ki sajnálkozását az ORLE-nek.

A tanács végül tudomásul vette, hogy a h. polgármester módot fog keresni arra, hogy sajnálkozását tolmácsolja az ORLE vezetőségének előtt.

Sport.

Birkózás. Felhívom a DTE birkózó szakosztályának összes tagjait, hogy a március 15-én délután 2 óráig tartó birkózó verseny rendezési ügyben teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Bacsó Péter elnök.

Debreceeni Ujság

Ujdonságok.

Csonka Magyarország —
nem országát
Egész Magyarország —
mennyerzést!

Ma egy esztendeje...

Dobogó szívevel készülődünk ma egy esztendeje, március 11-én a nagy pillanatra: Debreceennek az oldh megszállás által való felszabadulására. A nemzeti hadsereg jöttét vártuk, Boldogság ragyogott a magyarok szemében, csak a nemzetellen elemek hátán borzongott a hiedeg, Sürgés-forgás mindenfelé.

Egy esztendő múlt el azóta. Mára a nemzeti hadsereg bevonulásának évfordulójára virradtunk. Ünnepe mindenki és féltő, boldog hittel imádkozik a magyar nemzeti hadseregért, amely magában hordja a magyar haza jelenét és jövőjét. A boldog emlékezés örömmecsei fénylenek a debreceni keresztény magyar emberek szívében, csak a városházán honol zord sötétség és mozdulatlanság... Ott nem jutott eszébe senkinek a hálás emlékezés fáklyáját meggyújtani. Nem csodálkozunk ezen, ha nem jöttek volna hírek jó előre azokból a tisztántul magyar városokból, melyek szép fényvel ünnepelték meg a nemzeti hadsereg bevonulásának évfordulóját. Hja, a debreceni városháza fölött a szabadságharczó csillag piszlákol.

Nem is vehetjük zokon, hogy a hivatalos memoritából teljesen kiesett ez a dátum: 1920 március 11.

A Petőfi dalkör hazafias estélye. A Petőfi dalkör március 15-én az Arany Bika szálloda dísztermében táncal egybekötött hazafias estélyt tart. Az estély műsora: 1. Nyitány. Magyar Imre és fia zenekarától. 2. Elnöki megnyitó. 3. Talpra magyar! éneklő a Dalkör. 4. Emlékeszéd, tartja Nagy Ferenc amerikai lelkész. 5. Szabadságdal, éneklő a Dalkör. 6. Szavaltat. 7. Dalok, éneklő a Dalkör. Műsor után tánc éjféltől 2 óráig. Cigányvajda Deák György, Darvas Béla és Pásztor Gyula. Belépő díj személyenként ötven korona.

Bankfuzó. Szoboszlóról jelentik: A Hajdumegyei Takarékpénztár r.-t. igazgatósága és a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank között megegyezés jött létre az intézet affilialisára. A hatalmas méretű tranzakció a Hajdumegyei Takarékpénztárt pénzügyi és közzgazdasági szempontból elsőrendű pénzintézeté fogja fejleszteni. Az egyezés végleges megkötése felett a március 17-ére összehívott rendkívüli közgyűlés fog határozni.

A Keresztény Nemzeti Liga tudatja a közönséggel, hogy közbejött akadály miatt a Lemberkoviczné Weber Margit hegedűművésznő hangversenye nem szombaton, 12-én, hanem f. hó 16-án, szerdán este 7 órakor lesz a Városi Zeneiskola nagytermében. Az eddig ki-váltott jegyek akkora is érvényesek. Jegyek 16-ára Csáthy könyvkereskedésében válthatók.

A kabal református hitközség presbiteriuma Barabás Samu kolozsvári esperes-lelkész, tábori főpapot hívta meg rendes lelkészéül.

Nyakkendők ujjá alakítása: Simonffy-utca 5.

Baltazárt felszólították, hogy vonuljon vissza a politikától.

Debrecen református előkelőségei válaszára állították a liberálisok püspökét.

Néhány nappal ezelőtt nagyjelentőségű esemény történt Debrecenben. A debreceni református egyház sok előkelősége, kálvinista tanárok, ügyvédek, bírók, gazdálkodók Baltazár Dezső ref. püspököt felszólították, hogy vonuljon vissza a politikától. Akkor éppen országos ünnepre készült Debrecen, ezért hagytuk el ünnep utánra ezt a híradást. Most azonban részletesen a következőkben számolunk be róla:

Szomjas Gusztáv főispán elnöklésével Debrecen városában a kálvinista vezetőemberek bizalmas értekezletet tartottak, amelyen részletesen megvitatták Baltazár Dezső református püspök szereplését. Az értekezleten egyetemi tanárok, tekintélyes polgárok, tisztviselők és kereskedők vettek részt, akik mindannyian jelentős szerepet visznek Debrecen közéletében. A megjelentek egyhanguan megállapodtak abban, hogy **Baltazárnak a napi politikában való részvételét és azokkal az elemekkel való összefogását, akik a forradalom kapcsán romlásba döntötték az országot, a legnagyobb aggodalommal látják, még pedig első-sorban éppen a református egyház szempontjából.**

Pokoly József dr. egyetemi rektor a Tiszántúli református egyházkerület híveivel intézett szöveget terjesztette elő, amely férfiasan kifejezésre juttatja azt a véleményt, hogy **az egyházba politikát és a politikában az egyházat belekeverni nem szabad s éppen ezért fölöttébb nagy aggodalommal nézi Baltazár püspök legújabb irányu politikai szereplését.**

Zoltán Ödön meghalt. A debreceni uri társadalom egyik kiváló, általános nagyrabecsüléssel körülvett tagja: Zoltán Ödön királyi műszaki tanácsos meghalt. Öt hónap előtt esett mellhártyagyulladásba, azóta fel sem kelt az ágyból. Tegnapelőtt délelőtt tíz órakor szertető és önfeláldozással ápoló felesége karjai közt örökálmorra hunyta le szemeit. Halálának híre széles körben keltett mélyszéles ösztönös részvétet s arról özvegye a következő szomorú jelentést adta ki:

Özv. Zoltán Ödön szül. tolnai Tolnay Mária mint feleség, úgy a maga, valamint nővére özv. dr. Pohl Károlyné sz. tolnai Tolnay Borcsa és gyermekei nevében is a legmélyebb fájdalommal tudatja a legjobb férj, sógor, nagybácsi és rokon Zoltán Ödön királyi műszaki tanácsos áldásos életének 58. boldog házasságának 29. évében, 5 havi súlyos betegség után folyó hó 9-én, d. e. 10 órakor bekövetkezett csendes elmulását. Idvezült halottunk földi részzeit folyó március hó 11-én, pénteken d. u. 4 órakor fogjuk Jókai-utca 1. sz. alatti lakásunkról, a római katolikus egyház szer-tartása szerinti beszentelés után a Szent Anna-utcai sírkertben végső nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise áldozat az elhunyt lelkiüdvéért folyó hó 16-án d. e. 9 órakor fog az egkek Urának bemutatni. Az örök világhosszág fényeskedjék neki! A temetést Dankó temetkezési vállalata rendezi, Kossuth-u. 6. sz. a.

A ref. gimnázisták hazafias ünnepélye. A debreceni református főgimnázium ifjúsága március 15-én nagyszabású ünnepélyt rendez, amelyen Herczeg Ferenc Arva László király című darabjából játszanak le egyes részeket. Ezekhez szükségük van jelmezekre. Folyamod-

tak a városhoz, hogy a városi színház ruhatárából ezeket engedje át nekik használatra. A tanács teljesítette kérésüket.

Ismeretlen halott. Anapokban a halápi országot mentén egy ismeretlen fuvaros arra lett figyelmes, hogy az árokszálon egy eszméletlenül lévő egyén fekszik. A fuvaros az illetőt megsajnálta, felvette a szekérre s bevitte a köz-kórházba. Az eszméletlen ember súlyos beteg volt. A kórházban nem is tért magához s tegnapi meghalt. Az ismeretlen embert elfogják temetni. A rendőrség kéri a közönséget, hogy ha az illető személyazonosságáról tud valamit, jelejtse az első emelet 64. szám alatt.

Öngyilkosság. A debreceni rendőrségnek jelentették tegnap délben, hogy a Bujdosó-utca 46. szám alatt öngyilkosság történt. Megállapították, hogy az öngyilkos Polgár Gábor napszámos, aki felakasztotta magát. Tettenék okát nem ismerik, mert semmiféle írást nem hagyott hátra. A mentőket is elhívták az esethez, de nem segíthettek, s így a holttestet a rendőrség szállította be a köz-kórházba.

Bádogosok és vízvezetékli iparosok figyelmébe! Felhívom a bádogos és vízvezetékli szerelő iparosokat, hogy f. hó 11-én délután 4 órakor az ipartestület-nél tartandó ülésén megjelenni sziveskedjenek. Tárny: tisztulitás, anyagelszámolás, anyagelő-jegyzés és több igen fontos ügy. Tekintettel az ügy fontos vol-

ára, minden tag pontos és idővetlen megjelenését kéri Debrecen, 1921 március hó 10-én Wesszely Antal szakoszt. elnök.

Az állam és társadalom védelméről szóló javaslat tárgyalása.

A nemzetgyűlés ülés.

Budapest, márc. 10. A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Fölolvasták a kormányzó leiratát, mely szerint a nemzeti kisebbségek miniszteriumának vezetésével Gratz Gusztáv külügyminisztert bízta meg. Bejelenté az elnök, hogy a külügyminiszter két interpellációra fog válaszolni. Huszár Károly vizsgálatot kér maga ellen, mert egy lap azzal vádolta meg, hogy mint miniszter, kijárást tett Zip-pert Leó, Lengyelországból érkezett ember részére.

Az állam s a társadalom hatályosabb védelméről szóló javaslatához felszólalt Haller József, aki a javaslatot szükségesnek tartja.

Gróf Apponyi Albert a következő felszólaló. Az állami és társadalmi rend védelmét tisztán csak törvényekkel biztosítani nem lehet. Szükséges, hogy mindig szemünk előtt tartsuk azt a nagy különbséget, amely az állam és társadalom egyes rétegeit egymástól elválasztja. A törvényjavaslatot a tárgyalás alapjául elfogadják. A részletes tárgyalásnál módosításokat kíván előterjeszteni. Korlátlan szabadság egyetlen társadalomban sem lehet — mondotta Apponyi miniegy válaszul azoknak, akik folyton szabadságokat követelnek. Szilágyi Lajos minapi beszédére azt mondja, sajnálja, hogy olyan dolgokat mondott el, amelyek — hála Istennek — régen túl vagyunk és ezeket úgy állította be, mintha ma is fennállának.

Gratz Gusztáv külügyminiszter válaszolt Berki Gyula interpellációjára, amelyet a baranyai aerdésben terjesztett elő. Kijelentette, hogy a kormány törekvése az, hogy a Baranyában élő hadirokkantak, árvák, özvegyek segélyben részesüljenek. Gondoskodik arról, hogy a magyar sajtóban ne jelenhessenek meg a baranyai kérdésben a valóságok meg nem felelő cikkei. Ugyisintén ezúttal válaszolt Karafiáth Jenőnek a felsőmagyarországi erőszakos adószedés miatt előterjesztett interpellációjára is. A kormánynak tudomása van erről és intervenálni fog.

Gyömöréy György az ORLE tegnapi debreceni gyűlésének rendőri feloszlata miatt interpellálta a belügyminisztert s vizsgálatot kért az ügyben.

Tomcsányi Pál miniszter nyomban válaszolt. Debrecenben az utóbbi időben olyan mozgólódások észleltek, amik a főkapitány előtt szükségessé tették, hogy rendőrszert küldjön ki a gyűlésre. Ezt előzőleg tudomására hozta a főkapitány Baltazár Dezsőnek, aki tudomásul vette. A gyűlés rendben meg is indult. Nem hiszi, hogy a rendőrszert kibívó viselkedése adott volna okot arra, hogy onnan kiutasítsák. Nem lát fennforogni a gyűlés feloszlásában semmiféle törvényellenes cselekedetet.

A Ház a választ tudomásul vette.

Színház.

Pénteken: A Vöröskereszt jótékonyági diszesztélye. Bérletszűnet.

Szombaton: Fekete pillangó, operett. C) bérlet.

Vasárnap délután: Mágus Miska operett.

Vasárnap este: Fekete pillangó, operett.

Hétfőn: Klasszikus est. Molière: A fősvény, vigjáték. A) bérlet.

Keddén: Ocskay brigadéros ünnepi előadás. Bérletszűnet.

Ünnepi előadás. Szerdán este, a ref. nagrtplom megváltási ünnepélye alkalmából ünnepi előadásban játszották a Csokonai-

színházban Herczeg Ferenc híres történelmi színművét, az Ocskay brigadéros. A zenekar pompás magyar nyitánya után, amelyet Nöth Antal karnagy vezényelt. Szűts Margi szavalta a Magyar ének című irredenta költeményt, valóban nemes páthosszal, magyar átérzéssel. Hatalmas tapssal jutalmazta a publikum. Nagy sikert aratott a ref. kollégiumi kántus, amely Mácsay Sándor karnagy vezényletével énekelt két gyönyörű Csokonai-dalt. Ezután következett az Ocskay brigadéros, amelyben egyúttal bemutatkozott Dörgei Jolán, a társulat új drámai hősnője. Tisza Ilona szerepét játszta. Ugy látjuk, rutinos színész. Jó megejelensé. Orgánuma is meleg. Megállapíthatjuk, hogy ebben a meglehetősen szűk skálájú szerepben is magára vonta a közönség figyelmét. Rokonszenves fogadtatásban volt része. Kardoss Gézáról, akinek Ocskay László egyik legkiválóbb alakítása, már volt alkalmunk megmondani véleményünket. Most is kiváló volt a pompás lendülettel vitt szerepét. A közönséggel színültig megtelt a színház. Nagyon sokan ott voltak a templomavatásra érkezett vendékek közül. Egyik páholyban nagyvadászi Szabó István földművelésügyi miniszter, Pekár Gyula államtitkár is végignéztek az előadást a nagyon hűségesen tapsoltak a szereplőknek.

Gazdaság.

A szegedi vadászterületek új bérlet. Szegeden szombaton tartották meg a vadászterületek bérletének árverését. Az adai 7000 holdas terület 45.000 koronáért, az alsóvárosi 5000 holdas terület 20 ezer koronáért, a felsővárosi terület 31 ezer, a bodomi rét 17.050, a galagonyait 10.800, a csengerit pedig 17.700 koronáért adták bérbe. A régi bérek alig pár százkoronásak voltak.

Nyolcvanezer korona ma egy hold szőlő ára. A szőlőgazdaságokban a háború és a forradalmak óriási eltulodásokat okoztak. A háború előtt a szőlőtulajdosok nehézhelyzetben voltak, most azonban a mérleg az ő javukra billent. A szőlő átlagos ára ugyanis 1912-ben 1800 korona volt holdanként s emelt a szőlők utáni vételkedv nagyon csekély volt. A szőlőárak nagy emelkedése a háború második évében kezdődött, a kereslet is élenkült, ami a bor árának emelkedését vonta maga után. Az 1917. év első felében az előző évi gyenge bortermés miatt a szőlő vételára csökkent, de a nyár folyamán hirtelen magasra ugrott. 1919 februárjában 16.000 koronáért vették a szőlő holdját. Az igazi nagy áremelkedéseket az 1920 év hozta. A rossz magyar valuta, a bor árának hihetetlen magasra való emelkedése a szőlőföldek árát holdanként 60.000 koronára szöktette fel. Ebben az évben már egy katasztrális hold szőlőföld ára 80.000 korona, de igen kevés eladás történik.

Kedvezményes árban szállítják a tejet. A tejtermelők érdekvédelme ismételt kísérletezett a tej árának felemelésével. A közéletmező m. kir. miniszterium ehhez a kezhez nem járult hozzá, hanem

érintkezésbe lépett a kereskedelemügyi m. kir. miniszterrel, hogy a tejküldeményekre kedvezményes tarifát engedélyezzen a vasuton. E kérés kapcsán hivatalos közlés jelent meg, amely szerint a Máv. összes vonalain, továbbá a bánréva-ózdai és a pécs-barcsi vasutakon a Budapestre, Budapest vidékére és az ország több nagyobb városaiba irányított tejszállítmányok kedvezményes tarifát élveznek.

Új szőlőiskolát létesített a Tokaj Hegyalján a legnagyobb szőlőbirtokos: Waldholt Frigyes báró, amelyben a szükséges vesszőket és oltványokat állítja elő.

Sütéseket elfogadok:

Reggel 8-10
délben 12-kor
détután 2-4 órákor
Kompetencia fát veszek

Jován István Batthyány 15

354-921. szám.

HIRDETMÉNY.

A debreceni siketnémák intézeténél teljesítendő üvegezési munkák helyreállítása 16.320 kor. összeg erejéig engedélyeztetvén, felhívom ajánlatot tenni szándékozókat, hogy ajánlataikat a debreceni államépítészeti hivatalhoz folyó évi március hó 26-án d. e. 12 óráig nyújtsák be.

A vonatkozó előmeret költségvetés az államépítészeti hivatalnál a hivatalos órák alatt d. e. 9-1 óráig megtekinthetők.

Debrecen, 1921. évi február hó 26-án.
M. kir. államépítészeti hivatal:
Puskás,
hivatal főnök.

Eladó a Hatvan-utcai kertben Góhér-utca 3 sz. a. ház

900 négyszögöl területű szőlő és gyümölcsösökkel, 2 szobás, konyhás lakás, május 1-én elfoglalható.

Felvilágosítást nyújt dr. Nagy István ügyvéd, Szent-Anna 8.

Házilag készített Hurka Kolbász Estélyt tart Holló Imre, Simonffy és Szepességi-utca sarok vendéglőjében

pénteken és szombaton!!

Kövefelje mindenütt

GERŐ-cég cipő- "GTF" készítményeit védjeggyel

Ha nem kapná kereskedőjénél, úgy forduljon közvetlenül

Gerő Adolf Fia céghez Budapest

IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 4.

Cipőüzem: I, Bercsényi-utca 10. Nagybani osztály: V. Akadémia-u. 6

Eladó

Domb-utca 7. Magos-u. 18. sz. alatt levő házak

Május 1-re beköltözhető 3 szobás lakással
Felvilágosítást nyújt
Dr. Nagy István ügyvéd
Debrecen, Szent Anna utca 8. szám alatt

SIPKOVITS BÉLA

tűkőr, fonosorozó és üvegiszóló gyára
Debrecen, Sziv-utca 15.

Minden nagyságban vesz vastag tűkőr, kirakat és cégtábla üvegeket. ooo
Gyártmányai: toilett tűkőrök, mindentéle üvegek oszólása, vésése és tűkőzése

Négy lóerős nagy gázmotor

nagy lendítő kerékekkel, csövezetékkel, víztartállyal
eladó
Cím a kiadóhivatalban

APRÓ " " HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása 10 szög 15 K, minden további szó 1 K 50 f. - Vasárnap és ünnepi számok részére feladott apró hirdetés díja 10 szög 20 K, minden további szó 2 K

Levelezés

H. I.
jeligének levél ment, kérem átvenni, üdvözlöt. 4142

Ajánlat

Tanyásbirtok
bérlete 28 hold esetleg előfelszereléssel együtt átadó. Bővebbet Lőkövits ékszerésznél. 4146

Kiadó
csinosított butorozottszoza Egmalom-utca 4. 4161

Jó
karban lévő használt butorok kaphatók, Dégenfeldtér 5. 4087

Egy
csinosított butorozott szoba kiadó, cím a kiadóban. 4169

Kereslet

Aranyat-özüstöt
brilliansat, zálogcédulákat vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. sz. udvarban, I. em. 1

Borbély
segédet kíségetni vagy állandóan felveszek. Krafft, Csapó-u. 97. 4154

Kenyérelárusító
felvétetik piaci árusításhoz Busi-u. 21. sz. alatt. 4138

Bejárónőt
mosás, vasalás s egyéb házi dolgok elvégzésére fel fogadok. Péterfia-u. 40. 4140

Fehérnemű
varrodában kiváló varrónő felvétetik a siketnémák intézetében. 4144

Ügyes
kiszolgáló leány felvétetik Cipő Nagyház Bika mellett. 4139

Jó
meneteli üzlethez pénzesztárs keresetlik. Személyes közreműködés nem szükséges. Cím: Nagy. Varga-utca 41. d. u. 1-től félháromig. 4131

Mindenes
leányt vagy öz. asszonyt keresek, aki mindent végez. Weber, Villanytelep. 4101

Gyümölcsfa
oltványok kaphatók nagyválasztékban mindenemű kintű fajokban ára darabonként 40 kor. Bihari-telep, Tordai Gábor-utca 7. sz. alatt, közvágóhídtól balra. 4051

Az Apollóba
cukorka és víz lárusító leányok felvétetnek. Jelentkezni Széchenyi-utca 16. 4168

Koosist
keres a gázgyár. 39

HAJCSATT

léstű és hajtű javítást vállal
az Első Debreceni Hajcsattjavító Műhely
Kossuth-utca 28. szám

Eladás

Új
konyharuhák, pohártörők, törülközők eladók, Széchenyi kert, Erős Lajos utca 8. 4158

Eladók
olcsón, finom, használt férfiruhák, cipők. Cím a kiadóhivatalban. 4155

Eladó
két férfi öltöny, egy 42-es lakcipő. 180 liternyi boros hordó és egy kijátszott hegedű, Garai u. 13. 4152

Egy
kutyafogát új, két kutyával, hozzávaló szjszer számmal eladó. A kis kocsis teherhordásra 200-350 kgr-ig meglel, gyermekek részére kis ülessel. A kutyák közül egyik újfundlandi, a másik bernáthegyi. Bővebben Szent-Anna u. 33. 4151

Eladó
három darab malac. Új férfiruhák. Kétmalom u. 17. sz. 4157

Eladó ház
közel a főtérhez, Lorántfi utca 17, haláleset miatt. Értekezhetni d. u. 2 órától. 4153

Sparheld
szép és jó eladó, Piac u. 28-c, IV. emelet. 4150

Egy
kis könnyű szekér eladó. Gönczi u. 5. sz. 4148

35 hl. bor
eladó kisebb tételekben is. Eötvös u. 7. sz. 4145

Eladók
új kocsik, féderes talpigák, kijavított szekér. - Nagy Imre kocsigyártó, Erzsébet ut 8. 4147

Eladó
szép búkfa hálószoba berendezés. Hatvan-utcai kert, Diófa-utca 14. 3609

Eladó
egy hálószobabeli új butor Gyöngyvirág-utca 13. szám. 4166

Puhaszáru
42-ös box eszma teljesen új és egy "Wilson" amerikai varrógép eladó. Cím a kiadóban. 4167

Hálószoba
berendezés, főzőkonyha, folytonzó kályha stb. tárgyak eladók. Eötvös u. 4. 4184

Eladó
őszi oltású mész a Hajnal utcai barak-lakás építésnél. 4185

Szép
új festett hálószoba butor eladó, Zsák-utca 15. 3844.

Eladók
mindennemű butorok, gyermekkoscsik, diványok, hencserek, sodronyok. Prilib, Csapó 28. 4013

Bor
sajáttermésű eladó hordó. tételekben is kapható kimerve kicsinyben 38 koronáért Geréb, Deák Ferenc-u. 13. 3980

Kert
2416 négyszögöl, veteményes, 100 darab nemzeti termő gyümölcsfával, 360 méter dróthálóval körülfalva, a Postakertben, eladó, a város legszebb részén. Cím a kiadóban. 4066

Eladó
új és használt butorok, diványok, hencserek. Ömalom-utca 9. 4014

Új
fehér zománcozott konyha butor és egy feketére antikolt masszív tölgyfa íróasztal eladó. Dégenfeldtér 5. 4088

Többféle
jókarban lévő használt butor eladó. Cím a kiadóban. 4076

Jonton
aratógép, kevéskő és egy kettős eladó. Értekezni lehet Mester-utca 38. 4163

Szép
bordó ág, szőnveg spárga kötésű eladó. Veress-utca 28. 4. ajtó. 4188

Diófa
szép nagy eladó. Komlóssy ut 25. 4094

Eladó
tödbirtokok, 15 holdas, 25, 30, 40, ötven és egy 75 holdas épületekkel Patáki, Csapó-utca 19. kerestéptület. 4160

Pianinó
Fürster alig használt eladó. József kir. herceg-u. 39. 4164

Egy
acélkék selyemruha gyász miatt eladó, Paccsirta u. 9. 4182

Könyvszekrény
antik, üveges; nagy szőnyeg, eladó. Hatvan u. 1. II. e. 32. 4159

Szotyori-telep
Sándor utca 9. sz. alatt 275 négyszögöl ház hely eladó. Van rajta 3 méter belvilágu kis cserepes épület és jövizű kut. Értekezhetni a városi tégelvető 55. sz. alatt. 4156

Jókarban
levő hock nyereg eladó. Értekezhetni a vágóhidon. 4186

Elegáns
toilett-tűkőr eladó. Megtekinthető a dohánygyárban. 4149

Eladó
egy selyem blúz és egy 38-as, fekete, magas szárú, francia, női cipő. Snyay Miklós utca 15, Vén-kert. 4187